

ที่ ปน ๐๐๒๓.๔/ ๑๓๖๗๔

ศาลากลางจังหวัดปัตตานี

ถนนเดชา ปน ๙๔๐๐๐

๒๗/๑๗/๖๐
กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง มาตรการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดรูปแบบ “ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม”

เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานีและนายกเทศมนตรีเมืองตะลุบัน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๑๔๐๔

ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๐

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยจังหวัดปัตตานีได้รับแจ้งจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม/ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติได้ลงนามในคำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติที่ ๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรฐานการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดรูปแบบ “ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม” โดยกำหนดให้ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดและผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดกรุงเทพมหานคร จัดตั้ง “ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม” และดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสำหรับกลุ่มผู้เสพยาเสพติด โดยหลักสูตรมาตรฐานต้องมีระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๑๒ วัน ประกอบด้วย การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ๙ วัน ๘ คืน และการจัดให้มีอาชีพบำบัด ๓ วัน รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปตามแนวทางและเจตนารมณ์ของคำสั่งดังกล่าวให้เทศบาลเมืองปัตตานีและเทศบาลเมืองตะลุบันดำเนินโครงการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด กิจกรรมส่งเสริมการบำบัดฟื้นฟูผู้เสพยา/ผู้ติดยาเสพติดและฝึกอบรมอาชีพให้เป็นไปตามคำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติที่ ๙/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรฐานการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดรูปแบบ “ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม” ดังกล่าวต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สำหรับอำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสือชัย เจริญทรัพย์)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี

กลุ่มงานกฎหมายระเบียบและเรื่องร้องทุกข์

โทร. ๐-๗๓๓๔-๕๕๑๙, ๐-๗๓๓๓-๖๐๔๔

โทรสาร ๐-๗๓๓๓-๖๕๘๑

☐	ฝ.บพ.
☐	ก.บ.ด.
☐	ก.บ.ส.
☒	ก.บ.ก.
☐	ก.บ.ง.

รับที่	5698
วันที่	20 ก.ค. 2560
เวลา	9.54

ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๑๕๐๕

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแจ้งว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม/ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ได้ลงนามในคำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติที่ ๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรฐานการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดรูปแบบ “ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม” โดยกำหนดให้ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดและผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดกรุงเทพมหานคร จัดตั้ง “ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม” และดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด รายละเอียดตามเอกสารที่ส่งมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

สำนักพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
 ส่วนส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและคุณภาพชีวิต
 โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๒
 โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๖๙๓๐

ด่วนมาก

ที่ ยธ ๑๑๒๑/สว ๒๕๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 31718
วันที่ - 7 ก.ค. 2560
เวลา

สำนักงาน ป.ป.ส.

๕ ถนนดินแดง เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๐

เรื่อง มาตรฐานการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดรูปแบบ “ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม”

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาคำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติที่ ๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรฐานการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดรูปแบบ “ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม” จำนวน ๒ แผ่น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม/ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติได้ลงนามในคำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติที่ ๙/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ เรื่อง มาตรฐานการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดรูปแบบ “ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม” โดยกำหนดให้ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดและผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดกรุงเทพมหานคร จัดตั้ง “ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม” และดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์มาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดขอส่งสำเนาคำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติดังกล่าวมาเพื่อโปรดพิจารณา และดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางและเจตนารมณ์ของคำสั่งฯ ต่อไป (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายพิภพ ชำนิวิกย์พงศ์)

รองเลขาธิการ ป.ป.ส. รักษาการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริการ
เลขรับ 7836
วันที่ - ๗ ก.ค. ๒๕๖๐
เวลา

สพศ.
เลขรับ 1369
วันที่ ๐ ๗ ก.ค. ๒๕๖๐
เวลา 15.38 น.

สำนักพัฒนาการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๔๕ ๙๘๘๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ drb_oncb@hotmail.com

คำสั่งศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ

ที่ ๕ /๒๕๖๐

เรื่อง มาตรฐานการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดรูปแบบ “ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม”

ตามมติที่ประชุมศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๙ ได้มอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุข ดำเนินการปรับระบบบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติดของประเทศ ให้มีมาตรฐานและคุณภาพ ภายใต้แนวคิด “ผู้เสพ คือ ผู้ป่วย” เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหายาเสพติดในที่ประชุม United Nations General Assembly Special Session on Drugs, UNGASS 2016 ที่มีเป้าหมายไปสู่สังคมที่ปราศจากการใช้ยาเสพติดในทางที่ผิด โดยมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหายาเสพติดที่ยึดมุมมองเชิงสุขภาพ โดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนอย่างครอบคลุม ทั้งสตรี เด็กและเยาวชน นั้น

เพื่อให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดของประเทศเป็นไปอย่างมีคุณภาพ มาตรฐาน และสอดคล้องกับทิศทางของการแก้ไขปัญหายาเสพติดของโลก กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง จึงได้พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการแก้ไขปัญหายาเสพติดในระบบสมัครใจรูปแบบศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมขึ้น โดยอาศัยอำนาจตาม ข้อ ๑.๒ (๑) และ ข้อ ๓ ของคำสั่ง นร ที่ ๑๕๖/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๗ ให้ทุกหน่วยงานดำเนินการตามมาตรฐานดังกล่าว มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๑. ให้ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/ผู้อำนวยการศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดกรุงเทพมหานคร ออกคำสั่งจัดตั้ง “ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม” และมอบหมายข้าราชการ ระดับจังหวัด ให้ปลัดจังหวัดขึ้นไป/ผู้อำนวยการสำนักป้องกันและบำบัดการติดยาเสพติด กรุงเทพมหานคร ระดับอำเภอ ให้นายอำเภอ/ผู้อำนวยการเขต ทำหน้าที่ผู้อำนวยการและบริหารจัดการ เพื่อทำหน้าที่ดูแลรักษาผู้เสพยาเสพติดเบื้องต้นที่มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยดำเนินการในกลุ่มผู้เสพยาเสพติดที่เป็นผู้ผ่านการประเมินคัดกรองตามแบบประเมินคัดกรองของกระทรวงสาธารณสุข (บกก.กสอ.๖๒) อยู่ในระดับเสพ (ค่าคะแนน ๔-๒๖) จำนวนรุ่นละ ๕๐-๘๐ คน โดยผู้ขึ้นต้องไม่เป็นผู้ที่มีภาวะแทรกซ้อนทางจิตรุนแรง โรคทางกายที่รุนแรง โรคติดต่อในระยะติดต่อ ผู้เสพยาเสพติด (ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน) ผู้ป่วยติดสุราเรื้อรังและรุนแรง เยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ผู้ที่อาจมีผลกระทบต่อการศึกษา/การทำงาน/ความรับผิดชอบต่อครอบครัว ตามดุลยพินิจของศูนย์เพื่อการคัดกรอง

๒. ให้การดำเนินการของ “ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม” เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด ประกอบด้วย ๖ ด้าน ได้แก่

๒.๑ ด้านบุคลากร ประกอบด้วย ทีมให้คำปรึกษาด้านสุขภาพ ทีมวิทยากรศูนย์ ทีมผู้ดูแลผู้เข้ารับการฝึกอบรม ทีมบริหารจัดการศูนย์ และทีมให้คำปรึกษาด้านสังคม

๒.๒ ด้านการบริหารจัดการศูนย์

๒.๓ ด้านการจัดบริการเชิงสุขภาพ ประกอบด้วย การประเมิน การบำบัดฟื้นฟู และการติดตาม ดูแล ช่วยเหลือ

๒.๔ ด้านสถานที่...

๒.๔ ด้านสถานที่ สิ่งแวดล้อม และสถานที่อบรม เป็นสถานที่ปลอดภัยและสุรา

๒.๕ ด้านระบบข้อมูลการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติดของประเทศ (บสต.)

๒.๖ ด้านวัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือทางการแพทย์ และยารักษาโรค

๓. ดำเนินการจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้ติดยาเสพติดให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยใช้หลักการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional Quotient) นำครอบครัวและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา ร่วมกับอาชีพบำบัด โดยมีระยะเวลา ในการดำเนินการไม่น้อยกว่า ๑๒ วัน

๔. ให้มีการประเมินมาตรฐานศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมประกอบด้วยการประเมินตนเอง โดยการแต่งตั้งของศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/ศูนย์อำนวยการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติดกรุงเทพมหานคร และการประเมินจากทีมผู้ตรวจประเมินภายนอก เพื่อกำกับและประเมิน การดำเนินการจัดกิจกรรมในศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

๕. ให้ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัด/ศูนย์อำนวยการป้องกันและ แก้ไขปัญหาเสพติดกรุงเทพมหานคร ดำเนินการบำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติดด้วยรูปแบบ ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้เป็นไปตามคู่มือและมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด โดยมีรายละเอียด ตามผนวกแนบท้าย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายสุพจน์ ตันยวรรณะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

ประธานกรรมการ/ผู้อำนวยการ

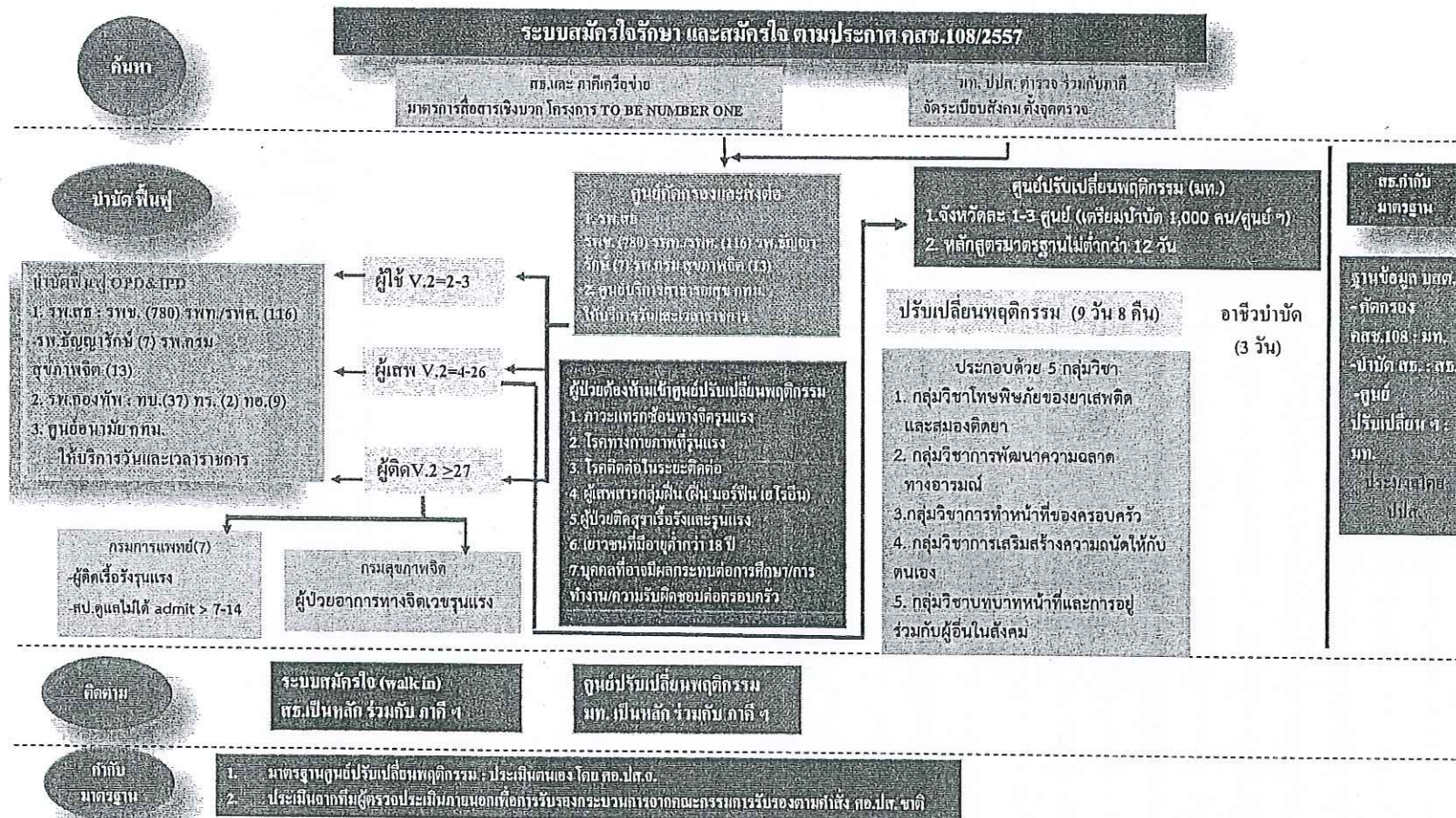
ศูนย์อำนวยการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดแห่งชาติ

มาตรฐาน

๙.๑

ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม
สำหรับกลุ่มผู้เสพยาเสพติด

แผนภาพที่ ๑ มาตรฐานการบำบัดฟื้นฟูและส่งต่อผู้ป่วยยาเสพติด ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

บทที่ ๑ บทนำ

สถานการณ์ปัญหา

ยาและสารเสพติดเป็นปัญหาสุขภาพที่สำคัญของประชาชนในยุคปัจจุบันที่รัฐบาลกำหนดให้เป็นวาระแห่งชาติที่ต้องระดมกำลังทุกภาคส่วนให้มีส่วนร่วมในการแก้ไขอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ในสถานการณ์ปัจจุบัน สำนักงาน ป.ป.ส. ได้มีการประมาณการผู้ที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นจากปี ๒๕๕๔-๒๕๕๖ คือ ๑,๐๘๔,๙๐๐ ,๑,๒๐๐,๐๐๐ และ ๑,๙๐๐,๐๐๐ ราย ตามลำดับ ขณะที่พบว่าผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้ารับการรักษาประมาณปีละ ๓-๕ แสนราย โดยปี ๒๕๕๘ มีผู้ป่วยยาเสพติดเข้ารับการรักษาจำนวน ๑๖๕,๗๙๔ ราย และปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑๑๙,๘๓๙ ราย โดยจำนวนผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้ารับการรักษามีความสัมพันธ์กับนโยบายการปราบปรามของภาครัฐ และการรณรงค์ค้นหาของพื้นที่ชุมชน ในปี ๒๕๕๙ พบว่าผู้ป่วยยาเสพติดที่เข้ารับการรักษามากที่สุดคือยาบ้า ร้อยละ ๗๕ ซึ่งรวมทั้งไอซ์ซึ่งมีการแพร่ระบาดเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว รองลงมาจากยาบ้าคือกัญชาที่แพร่ระบาดในภาคใต้ อันดับสามเป็นสารระเหยพบมากในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ เฮโรอีนที่พบมากในจังหวัดเชียงราย และ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่วนน้ำต้มกระท่อมหรือสีกุนร้อยมีการแพร่ระบาดในภาคใต้เช่นเดียวกัน กลุ่มอายุหลักที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับอยู่ในช่วงอายุ ๑๕-๒๔ ปี ด้านระบบการรักษาเป็นระบบบังคับบำบัดมากที่สุดร้อยละ ๔๔ ระบบสมัครใจร้อยละ ๔๑ ที่เหลือเป็นระบบต้องโทษ ในด้าน

การจำแนกความรุนแรงของการเสพติดพบว่าร้อยละ ๕๘ เป็นกลุ่มเสพติด ร้อยละ ๓๘ เป็นกลุ่มติด และร้อยละ ๔ เป็นกลุ่มติดยาแรง (ฐานข้อมูล บสศ. กระทรวงสาธารณสุข, ๒๕๕๙) นอกจากนี้ ยังมีผู้ป่วยยาเสพติดที่ได้รับการบำบัดฟื้นฟูรูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมอีกจำนวน ๕๐,๐๐๐-๕๐,๐๐๐ ราย (จากฐานข้อมูล NISPA ของสำนักงาน ป.ป.ส.)

หลักการและเหตุผล

ในด้านนโยบายการแก้ไขปัญหายาเสพติดในยุคปัจจุบัน เป็นที่เห็นตรงกันว่า การเสพติดเป็นปัญหาด้านสุขภาพ และต้องใช้การแก้ไขทางด้านสาธารณสุข แทนการลงโทษความผิดกับผู้เสพผู้ติด และมอบหมายให้กระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานในด้านการกำหนดมาตรฐาน การกำกับดูแล ประเมินผลการดำเนินงาน ด้านการบำบัดรักษา โดยดำเนินการร่วมกับหน่วยงานภาคีเครือข่ายนอกกระทรวงสาธารณสุข ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงกลาโหม เป็นต้น โดยกระบวนการดำเนินงานประกอบด้วย การค้นหา จูงใจให้เข้ารับการรักษา การคัดกรองแยกระดับความรุนแรงของการเสพติด การดูแลช่วยเหลือภาวะฉุกเฉินเร่งด่วน การบำบัดรักษาฟื้นฟู ตามมาตรฐาน และการติดตามดูแลช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องหลังผ่านการบำบัดรักษา ในส่วนการประเมินคัดกรองถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญ เพื่อแบ่งกลุ่มผู้ป่วยและให้การบำบัดรักษาอย่างมีประสิทธิภาพแบบถูกต้อง ถูกคน กระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดให้โรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชนทุกแห่งจัดตั้งเป็นศูนย์เพื่อการคัดกรองผู้เสพผู้ติดยาเสพติด รวมทั้งได้พัฒนาแบบคัดกรองและส่งต่อผู้เข้าและสารเสพติดเพื่อการบำบัดรักษา (บคก. กสธ.๖) และกำหนดรูปแบบมาตรฐานการบำบัดรักษาตามระดับความรุนแรงของการเสพติดแบบผู้ป่วยนอกและแบบผู้ป่วยใน ได้แก่ การให้คำแนะนำและดำเนินการช่วยเหลือและบำบัดแบบสั้น (BA; Brief advice) BI; Brief intervention การบำบัดโดยใช้การเสริมสร้างแรงจูงใจ (MI; Motivational interviewing) การบำบัดความคิด และพฤติกรรม (CBT; Cognitive behavioral therapy) ชุมชนบำบัด (TC; Therapeutic community) การบำบัดฟื้นฟูแบบเข้มข้นทางสายใหม่ (FAST Model) และการบำบัดรูปแบบค่ายปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเป็นต้น โดยมีสถานพยาบาลให้บริการตั้งแต่ระดับปฐมภูมิ ทุติยภูมิ และตติยภูมิ ได้แก่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล(รพ.สต.), โรงพยาบาลชุมชน (รพช.), โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.), โรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) โรงพยาบาลและสถาบันเฉพาะทางสังกัดกรมการแพทย์ และกรมสุขภาพจิต

กระทรวงสาธารณสุข โดยสถาบันบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้ติดยาเสพติด แห่งชาติบรมราชชนนี ร่วมกับหน่วยงานบำบัดในพื้นที่ ได้พัฒนามาตรฐานศูนย์ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อเตรียมการบำบัดฟื้นฟูสำหรับผู้ป่วยยาเสพติดที่ผ่านการ ประเมินคัดกรองตามแบบประเมินคัดกรองของกระทรวงสาธารณสุข (บคก.สธ.V๒) ในระดับผู้เสพยาเสพติด โดยใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน หลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๑๒ วัน ครอบคลุมระยะเวลาเตรียมการบำบัดฟื้นฟูและอาศัยบำบัด โดยกำกับ ดูแล มาตรฐานให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด และเป็นการ ดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมอย่างบูรณาการร่วมกับครอบครัว ชุมชนในพื้นที่ และใช้ เป็นรูปแบบทางเล็กรองจากการบำบัดฟื้นฟูสถานพยาบาล โดยระหว่างการค้าเนิน กิจกรรมศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ต้องมีการประเมินผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง หากมี การเปลี่ยนแปลงของระดับการเสพติด หรือมีอาการแทรกซ้อนทางจิต หรือมี ความจำเป็นเฉพาะราย ให้ปรับแผนการรักษาโดยส่งต่อไปรับการบำบัดรักษา อย่างเหมาะสมในสถานพยาบาลและเมื่อผ่านการบำบัดจากศูนย์ปรับเปลี่ยน พฤติกรรมแล้ว ดำเนินการติดตามดูแลช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาอย่างน้อย ๖ เดือน - ๑ ปี โดยเจ้าหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย และภาคีเครือข่าย

วัตถุประสงค์

๑. บำบัดผู้เสพยาเสพติดใน รูปแบบศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมโดยการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วนในชุมชน (Residential)
๒. พัฒนาศักยภาพผู้เสพยาเสพติดให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ทั้งทาง ร่างกาย จิตใจ ความคิด อารมณ์ และทักษะการเข้าสังคม เพื่อให้สามารถใช้ชีวิตใน สังคมโดยไม่ใช้ยาเสพติด
๓. เกิดการบูรณาการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับสังคม ชุมชน ท้องถิ่น ทั้งในระหว่างการค้าเนินการศูนย์ และการดูแลอย่างต่อเนื่องหลังการ บำบัดอย่างน้อย ๖ เดือน - ๑ ปี
๔. สร้างความเข้มแข็งของครอบครัวในการดูแลช่วยเหลือผู้เสพยาเสพติดให้ ลด ละ เลิกยาเสพติด

๕. สร้างทัศนคติ การยอมรับและให้โอกาสผู้เสพยาเสพติด คือ ผู้ป่วยที่ต้องได้รับการบำบัดรักษา รวมทั้งส่งเสริมสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้เสพและบุคคลในสังคม
๖. พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพในการดำเนินชีวิตได้แก่ การเรียนความรู้ ผลกระทบยาเสพติด อาชีวบำบัด การออกกำลังกาย กิจกรรมทางศาสนา และกิจกรรมทางเลือกอื่นๆ เช่น สร้างจิตสำนึกรัก และเป็นส่วนหนึ่งของสังคม

องค์ประกอบของหลักสูตร

ใช้หลักการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม (Participatory Learning (PL)) ด้วยกระบวนการเรียนรู้แบบกลุ่ม ประกอบด้วยชุดวิชา ๕ กลุ่มวิชา คือ

๑. ความรู้เรื่องโทษพิษภัยยาเสพติดและการบำบัดรักษา
๒. การพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์
๓. การทำหน้าที่ครอบครัว
๔. การเสริมสร้างความถนัดในตนเอง
๕. บทบาทหน้าที่และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

ระยะเวลา

ศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม หลักสูตรไม่ต่ำกว่า ๑๒ วัน ครอบคลุมระยะเตรียมการบำบัดฟื้นฟูและอาชีวบำบัด

กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินการ

ผู้ป่วยยาเสพติด จำนวนศูนย์รุ่นละ ๕๐ - ๘๐ คน โดยเป็นผู้ผ่านการประเมินคัดกรองตามแบบประเมินคัดกรองของกระทรวงสาธารณสุข (บคก.กสธ.V๒) มีผลคัดกรองว่ามีผลกระทบจากการใช้สารเสพติดอยู่ในระดับสูง (ค่าคะแนน ๔-๒๖)

ผู้ป่วยต้องห้ามเข้ารับการอบรมด้วยวิธีศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ได้แก่

- ๑) ภาวะแทรกซ้อนทางจิตรุนแรง
- ๒) โรคทางกายภาพที่รุนแรง
- ๓) โรคติดต่อในระยะติดต่อ
- ๔) ผู้เสพยาในกลุ่มฝิ่น (ฝิ่น มอร์ฟีน เฮโรอีน)
- ๕) ผู้ป่วยติดสุราเรื้อรังและรุนแรง
- ๖) เยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี

๗) บุคคลที่อาจมีผลกระทบต่อการศึกษา/การทำงาน/ความรับผิดชอบต่อครอบครัว อันหลีกเลี่ยงไม่ได้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการของศูนย์เพื่อการคัดกรอง ซึ่งประกอบด้วย ข้าราชการฝ่ายปกครอง ตำรวจ คุมประพฤติ สาธารณสุข และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามที่เห็นสมควร

หมายเหตุ : มีข้อใดข้อหนึ่งถือเป็นข้อห้ามในการอบรมศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

สถานที่และการบริหารจัดการ

จัดให้มีสถานที่ที่มีความเหมาะสม ปลอดภัย ถูกสุขอนามัย มีสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานในการรับรองผู้เข้าศูนย์ที่ต้องพักค้างคืน และสิ่งจำเป็นพื้นฐาน ได้แก่ อาหาร ของใช้ที่จำเป็น เครื่องนอน

ทีมวิทยากรและทีมบูรณาการการดำเนินงานศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

๑. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ได้แก่ แพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่ที่ผ่านการอบรมทำหน้าที่ประเมินสภาวะร่างกาย จิต และให้คำปรึกษา รวมถึงให้ความรู้แก่ผู้เข้าศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

๑.๑ แพทย์ หรือ แพทย์เวชศาสตร์ยาเสพติด

๑.๒ พยาบาล หรือ พยาบาลเวชศาสตร์ยาเสพติด

๑.๓ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ผ่านการฝึกอบรมยาเสพติด

๑.๔ นักจิตวิทยา

๑.๕ นักสังคมสงเคราะห์

๒. ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

๓. วิทยากรจากหน่วยงานที่ผ่านการอบรมศูนย์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ร่วมบูรณาการแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนพัฒนาชุมชน ได้แก่ พระสงฆ์ ตำรวจ มวลชนสัมพันธ์ เจ้าหน้าที่อาสาสมัครฯดินแดน และปราชญ์ชาวบ้านหรือปราชญ์ชุมชน (ตามศักยภาพของแต่ละพื้นที่)